

TORONTAI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Pasity miniszterelnök felépült.

Beograd, máj. 8.
Az ellanyhult politikai életbe ma Pasity Nikola teljes felépülése hozott némi élénkséget. A miniszterelnök, aki néhány nap óta gyengélkedett, ma reggel elhagyta a be-

tegszobát és kabinetirodájába ment. Felgyógyulása hírére gyors egymásutánban keresték fel a miniszterek, hogy megbeszéljék vele a legutóbbi napok politikai eseményeit.

Az SHS—magyar tárgyalások napirendje.

Beograd, máj. 8.
A máj 11-ikén kezdődő SHS—magyar tárgyalások napirendjét ma állapították meg. Programmra került a magánadósságok kérdése,

a kereskedelmi társaságok székhelyének áthelyezése és a biztosítótársaságok egymás közötti viszonyának rendezése.

Janity Vojislav Radics Pavleval tárgyalta Zágrebben.

Zágreb, május 8.
A Radics-párti mandátumok felülvizsgálására kirendelt ankét-bizottság tegnap délután dr. Kerbler vizsgálóbíró jelenlétében áttanulmányozta a horvát parasztpárt elleni bűnpör iratait. Janity Vojislav a vizsgálatnál nem volt jelen. Jól informált körök állítása szerint ezalatt Radics Pavleval tárgyalta. A bizottság kormány-

párti tagjai tagadták, hogy Radics-csal találkozott volna és kijelentették ujságírók előtt, hogy a vizsgálat ideje alatt a fogházat szemlélte meg. Az ellentétes vélemények dacára Zágrebben erősen tartja magát a hír, hogy Janity hosszasan tanácskozott a horvát parasztpárt vezérével, Radics Pavleval.

Befejezték a szófiai merénylet bírósági tárgyalását.

Szófia, május 8.
A merénylet ügyét lefolytató státiális bíróság ma fejezte be a tárgyalásait. Nikolov államügyész elmondotta ma vádbeszédét, amelyben kötélt általi halált kért dr. Kocora,

akinek lakásán a merénylet elkövetője, Ninkov kapitány rejtőzött, Friedmannra és Zagorszkira.
A védelem holnap fogja elmondani védőbeszédét.

A fegyverkereskedők tiltakoznak a gázharc bevezetése ellen.

Genf, május 8.
A fegyverkereskedők konferenciája ma kezdődött meg Genfben, amelyen a legtöbb európai állam fegyverkereskedőinek delegátusai résztvettek, hogy tiltakozásukat jelentsék be a mérgező gázok használatának bevezetése ellen.

Baranyai Zoltán, a magyar fegyverkereskedők kiküldötte üdvözölte a fegyverkereskedőket első konferenciájuk alkalmával és kijelentette, hogy a magyarországi kartársak élénken helyeslik a tiltakozást a mérgező gázoknak a modern harcászathoz való bevezetése ellen. A le-

nem szerelt államok nyílt előkészületeket tesznek a gázharcra és nemcsak a különféle gázok előállítására és öldöklő hatásuk fokozására, hanem védőszerek, gázálarok stb. gyártására is nagy súlyt helyeznek. A békeszerződésekbe ütközik, hogy egyes államok így felkészülődnek, ami ellen minden rendelkezésre álló módon tiltakozni kell. Javasolta, hogy kérjék fel a Népszövetséget a közbenjárásra és akadályozzák meg ily módon a gáz- és gázvédőszerek gyártását és bevezetését katonai célokra.

Az SHS állam amerikai adósságai fizetésére új határidőt kér.

Beograd, máj. 8.
Az SHS kormány amerikai adósságait rendező bizottság memorandumot intézett az amerikai kormányhoz amelyben az SHS állam pénzügyi helyzetével foglalkozik.

A memorandum feltárja az állam pénzügyi helyzetét és megállapítja, hogy jelentékeny haladás tapasztalható finánciális téren. Dacára ennek

azonban az SHS állam pénzügyi helyzete nem rózsás. Az aktív külkereskedelmi mérleg, fedezett budget mellett sem képes az SHS állam amerikai adósságainak fizetését megkezdeni. A bizottság kéri az amerikai kormányt, hogy az SHS államnak adósságai törlesztésére újból egy évi határidőt engedélyezzen.

Mussolini uton van az egyeduralom felé.

Róma, máj. 8.
Taoni Reval tengerészeti miniszter tegnap beadta lemondását, amelyet a király el is fogadott.

A tengerészeti tárcát Mussolini vette át, aki most már a miniszterelnöki, külügyi, hadügyi és tengerészeti tárcák ügyeit vezeti.

Bethlen a trianoni szerződés békés megváltoztatásáról.

Budapest, máj. 8.
Az egységes-párt tegnap esti konferenciáján Karafiáth Jenő a trianoni békeszerződés revíziójáról beszélve, a következő kérdéssel fordult Bethlen miniszterelnökhöz:

A békeszerződések revíziójának kérdése egyre többször és többször visszhangzik a külföldi sajtóban, úgy, hogy lehetséges e kérdéssel behatóbban foglalkozni. Eppen azért, mivel a közvélemény tájékoztatása szükséges, kívánatosnak tartja, hogy a miniszterelnök nyilatkozzék erről a kérdésről.

Bethlen miniszterelnök kiemelte nyilatkozatában, hogy a trianoni békeszerződés méltánytalan volt és Magyarország azt kényszerhelyzetben fogadta el és mindig méltánytalanul tartotta.

A békeszerződés revíziója azonban csak békés úton képzelhető el az illetékes hatalmakkal való kölcsönös békés megegyezés útján. Ennek előfeltételei, hogy az európai politikában adva legyenek a békés megértés eszközei. Ha azok kerülnek utalomra, akiknek érzelmei a régi imperialisztikusak, úgy szó sem lehet kölcsönös megértésről.

A kormány mindig figyelemmel kíséri a külföld eseményeit és a lehetőség határáig mindent megtesz az ország érdekéért.

A magyar választójogi törvényjavaslatot ma terjesztették elő.

Budapest, május 8.
A nemzetgyűlés mai ülésén Puky Endre betervezte a választójogról szóló javaslatot.

Az előadó bejelentése szerint az új választójogi biztosítani fogja a polgárság tulsúlyát a munkássággal szemben, minthogy a polgárságnak 68 és fél százaléka kap választójogot a munkásság ötven százalékkal szemben.

Elhídegték a viszony Olaszország és a Szovjet között.

Róma, május 7.
Olaszország és a Szovjet között megszakadt a jó viszony. Az elhídegtetés oka az, hogy Olaszország rájött arra, hogy Szovjet-Oroszország nem tartja be a szerződésben előírt kötelezettségeit.

A csalódás Olaszországot gazdasági téren érte először. Mert míg az orosz áruk akadálytalanul bejöhettek Olaszországba, addig az orosz hatóságok nehézségeket támasztanak az olasz kereskedelem és ipar elé, úgy hogy Olaszország bevitelére Oroszországba statisztikailag Afganisztán után jön.

Olaszország Oroszország magatartását rut halátlanságnak bélyegzi, minthogy Olaszország volt az első állam annakidején, amely Szovjet-Oroszországot elismerte.

TŐZSDE

Május 8.

Beograd, Berlin 1475, Wien 0873, Budapest 0871, Bukarest 2775, Genf 1198, Milánó 254-25, Newyork 61-85.

Zürich, Berlin 123, Budapest 72 és fél, Newyork 517, Milánó 2522, Prága 1530, Wien 72-75, Varsó 99-45, Szófia 377-50, Bukarest 245, Beograd 833 és háromnegyed, London 2508-75, Páris 2690.

Budapest. A gabonapiac lanyha. Buza 515, rozs 455, takarmányárpa 340, zab 420, tengeri 250.

Elutasították Carlier kapitány per- ujítási kérelmét.

Beograd, május 8.

Közölte a „Torontál”, hogy a „Palace” szállóban történt gyilkosságért husz évi fegyházra elítélt Carlier francia kapitány perujítási kérelemmel fordult a beográdi törvényszék büntetőtanácsához. A napokban tartották meg a tárgyalást, amelyen a védő előterjesztette azokat az adatokat, amelyek megdönthetik a korábbi bizonyítékokat és lehetségessé teszik, hogy egy második személy követte el a gyilkosságot. Carlier kapitány csak annyit fűzött hozzá védője beszédéhez, hogy ártatlan és hogy ártatlansága előbb-utóbb ki fog derülni.

Tegnap délután négy óraker hirdette ki a beográdi törvényszék büntetőtanácsa határozatát, nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében. A bíróság nem találta alaposnak az indokokat, amelyek egy újabb büntető eljárást tennének szükségessé és kiemelte, hogy a bizonyítékok nem voltak olyan meggyőzőek, hogy megdönthetnék azokat a korábbi bizonyítékokat, melyek alapján három bíróság a vádlottat elmarasztalta. Mindezek alapján a tanács úgy ítélkezett, hogy a perujítási kérelmet elutasítja. A vádlott a határozat szerint három napon belül felfolyamodással élhet a fellebbezési bírósághoz.

Carlier kapitány nyugodtan, különösebb felindulás nélkül fogadta a döntést, mely ugylátszik nem érte váratlanul. Védője bizonyosra veszi, hogy fellebbezéssel élnek.

A Messinger-intézet alkalmastanítóképezde céljaira.

Megindulnak a beható tárgyalások.

Beckerek, május 8.

A becskerekai Messinger-féle leánynevelőintézet igazgatósága és Torontál-Temes megye vezetősége között, mint ismeretes, tárgyalások folynak az iskola megvételéről, amelyben a vétel megkötése esetén a vrsaci tanítóképezde női tagozatát helyeznék el.

A közoktatásügyi minisztériumtól ez ügyben ma leirat érkezett Torontál-Temes megye vezetőségéhez, amelyben megállapítja a legfelsőbb közoktatásügyi hatóság, hogy a Messinger-intézet kisebb változtatásokkal megfelel a tervbevetett rendelkezések és alkalmas a vrsaci tanítóképezde női tagozatának elhelyezésére.

A kedvező vélemény alapján most megindulnak a részletes tárgyalások. A napokban szakbizottság száll ki az intézetbe, hogy felbecsülje az épület és berendezés értékét. A szakbizottság jelentéstétele után haladéktalanul megkezdik a további tárgyalásokat.

Riport a régi Beckerekről.

1895 máj. 8.

A temesvári papnövelde tanári kara előtt tegnap tette le a plébánosképesítő vizsgát Endresz Jakab németeleméri káplán és dr. Szever Ferenc szepfalui helyettes plébános.

1905 máj. 8.

A király Plechl Szilárd dr. vármegyei főorvosnak baglyasi előnévvel magyar nemességet adományozott.

Az izr. nőegylet tegnapi közgyűlésén elnökké választották Winter Katalint. Alelnök lett dr. Mangold Samuné.

A becskerekai kiállítás ügyében ankétot hívtak össze.

Beckerek, május 8.

Jelezte a „Torontál”, hogy Beckereken nagyszabásu mezőgazdasági és állatkiállítást terveznek, amely a Bánság agrárkulturáját és állattenyésztését lesz hivatva dokumentálni. A mezőgazdasági és állatkiállítás előkészületeinek megbeszélésére, mint jeleztük, a terv iniciátora, dr. Zupkovity Pavel vármegyei főjegyző, ankét összehívását határozta el. Ma tüzték ki az ankét összeüléseinek idejét és helyét, egyidejűleg pedig szétküldötték a meghívókat is.

A megállapodás szerint az ankét május 12-én, kedden délelőtt tíz óraker lesz a megyeháza nagytermében, amelyre hivatalosak Becke-

rek és a környék összes ismertebb mezőgazdászai, nevesebb állattenyésztői, teoritikus és praktikus művelői a gazdaság minden ágának és a sajtó képviselői.

Az ülésen Zupkovity Pavel dr. részletes jelentést tesz a tervezetéről, beszámol a legutóbbi kiállításokon nyert tapasztalatairól és megemlíti, hogy a látottakat miképpen lehetne a becskerekai kiállításon felhasználni. Referál az erre a célra rendelkezésre álló anyagi eszközökről, végül rá fog mutatni azokra az előnyökre, amelyek a kiállítás megrendezésével a mezőgazdaságra és a közre hárulnak.

Kalcov bolgár külügyminiszter titokzatos utja.

Beograd, máj. 8.

A belpolitikai életben már két-három nap óta a legteljesebb esend uralkodik. Az utolsó napok legkimagaslóbb eseménye Kalcov bolgár külügyminiszter beográdi tárgyalása volt, amelynek igazi céljáról képtelenség azonban bármelyik oldalról is megbízható választ nyerni.

Kalcov elutazása éppen olyan hirtelen és titokzatos módon történt, mint az érkezése. Előbb kijelentette hírlapírók előtt, hogy Párisba utazik Beogradból, majd később olyan értelmű nyilatkozatot tett, hogy újabb instrukciókat vár kormányától. Beográdi politikai körök azonban inkább arra következtetnek, hogy Kalcov Ninesityt való tárgyalásaira várt valami értelmes feleletet.

Beogradban olyan hírek is szárnyrakeltek, hogy Kalcov nem kapott francia vizumot. Erre vonatkozólag Renard beográdi francia követ kijelentette, hogy Kalcovnak tényleg nincs francia vizuma, de lehet, hogy a vizum megérkezését másutt fogja bevárni. Renard követ olyan értelmű kijelentést is tett, hogy Kalcov utja alighanem a nagyhatalmakhoz vezet, akiknél a bolgár kormány azt akarja kiereszkoltni, hogy a május 31-ki határnapig engedélyezett tízezer katona fegyverben tartását továbbra is fenntarthassa.

A francia követ erre nézve azonban kijelentette, hogy a nagyhatalmak szorosban alkalmazkodnak a szövetségségi konferencia határozataihoz és így természetesen semmi szín alatt sem fognak ahhoz hozzájárulni, hogy Bulgária lassan kiépítse a hadierjét.

Kalcov elutazása ugyan a legnagyobb titokban történt meg, annyit mégis meg lehetett állapítani, hogy Milánóba váltott jegyet, ahol néhány olasz politikussal van konferenciája és innen valószínűleg Rómába megy.

Dr. Ninesity külügyminiszter Kalcov megbízatásáról.

Dr. Ninesity Momcsiló külügyminiszter tegnap egy óraker indult el kíséretével együtt Bukarestbe, hogy résztvegyen a Sinajában tartandó kisenente konferencián.

Az állomáson újságírók egész hada vette körül a külügyminisztert, akit Kalcov tárgyalásainak célja felől akartak meginterjuvolni.

A külügyminiszter azonban udvariasan kijelentette, hogy a kérdéssel visszaérkezése után fog beszámolni a sajtónak. Lehetetlennek tartja, hogy erről a fontos kérdéssel, amit Bulgária és az SHS állam viszonya jelent, telegramstílusban nyilatkozhatnék csak egy vonat indulása előtt vagy után.

Kalcov különben Rómába, Párisba, Londonba és Prágába megy — mondotta Ninesity — hátha már e közben sok minden más is pattan ki.

A szerbiai bolgár emigráció sorsa.

Jól informált körökből eredő hír szerint, Kalcov külügyminiszter tárgyalásai közben felhívta Ninesity külügyminiszter figyelmét arra, hogy a szófiai merénylet tárgyalása alighanem tisztáznj fogja a szerbiai bolgár emigrációnak szerepét a merényletben. Ezzel kapcsolatban azt kérdezte Kalcov, ha rábizonyosodik a bűnösség az emigráció egyes tagjaira, hajlandó lesz-e az SHS kormány kiadni a bűnösöket a bolgár kormánynak.

Ninesity állítólag azt válaszolta volna, hogy az SHS kormány haladéktalanul ki fogja adni a bűnösöket, ha a bolgár kormány ugyan csak kiszolgáltatja azokat a macedón gonosztevőket, akik Szerbia területén garázdálkodtak. Így Protogeros tábornokot, Prlo, Ancsov és Mihajlovó vojvodákat.

A bolgár kormány ezt a kívánságot pedig aligha fogja teljesíteni, minthogy ezek az SHS kormánytól kikövetelt egyének a jelenlegi bolgár kormány legerősebb támaszai.

Bulgária belép a kisenenteba.

A bolgár távirati ügynökség két nappal ezelőtt félhivatalosan olyan kommunikéket adott ki, hogy Bulgária belép a kisenentebe. Ezek a hírek természetesen csak a terepszondirozására szolgálnak.

Beográdi hivatalos helyről a bolgár távirati iroda ezén híreit a legérellyesebben megcáfolják.

HIREK

— máj 8.

A közigazgatási bizottság ülése.
Torontál-Temes megye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Rajity Szvetisláv alispán elnökle alatt ülést tartott. A belügyminisztérium néhány határozatának felolvasása után, amelyekben jegyzői kinevezésekről, illetve visszahelyezésekről értesíti a vármegyét, különféle folyó ügyeket tárgyaltak le. Többek között határoztak a bókai közbirtokosság ügyében annyiban, hogy a régóta húzódoó birtokháborúság likvidálására biztosként Petrov Száva tb. főjegyzőt rendelték ki.

Fischer-Colbrie püspök állapota komoly. Prágából jelentik, hogy a nagybeteg Fischer-Colbrie kassai püspök állapota komolyra fordult. A püspök környezete minden pillanatban várja a katasztrófa bekövetkezését.

Tavas... ..

Az emberek a tavaszt ünneplik. Kereskedősegedek, akik homályos boltokban görnyednek egész nap, gépirókisasszonyok, akik lármás levelezési osztályok zürzavaros lármájában soványodnak, fiatalemberek, akik miközben rosszkedvű főnökök mellett unott kényszeredettséggel irogatnak, aktákat, sportról és szerelemről álmodoznak... Elnyomott életük bus, keserű lázadását belerikoltják a Tavaszba!... Keresik és várják az élet való művelőt, tudni szeretnék a jövő zezugos titkait.

Oh te csudás, fölséges, imádandó Tavasz! A te gyönyörű hangulatot keltő illatos levegőddel... És milyen ihletett meghatottság fogja el az embert a megbabonázóan szép, derült búvkörödben!... Nem én vagyok az egyedüli, aki ezt a hatást megérezte. Másoknak is ugyanazt a megmagyarázhatatlan, titkos befolyástól fakadó érzéseket sugallja, melyek talán minden emberben megfogamzanak, kik életüknek egy részét lekötik a nagy Érzésnek — és nem kapják meg mindazt, amit az élettől várnak... A mesés mult összeolvad a jelennel. Nem tudom világosan kifejezni ezt a mindennél erősebb benyomást. De ha valaha szeretni tudnék egy férfit, egy csak tavaszon suttognám el neki szerelmemet; a nyugvó nap fényében fürdő ibolyák és jácintok illata között.

Te dalos, virágos, napsugaras Tavasz! Lopd be magad a szivekbe is. Jöjj el hozzánk ismét kacagó fákkal, selyemtől suhogó uteákkal és a régi, jó idő minden imádott apróságával.

Acél Ilona.

Operman Sztaniszláv hangversenye. A kiváló fiatal zongoravirtuoz tegnap este tartotta meg hangversenyét a kereskedelmi iskola nagytermében szép és előkelő közönség jelenlétében. Nem először halottuk Opermant a hangversenypódiumon és mint máskor, úgy most is elsőrangú élvezetet szerzett azoknak, akik barátai a klasszikus muzsikának. Minden egyes száma után felhangzott a tetszésnyilvánítás, de a legnagyobb sikert talán mégis Beethoven és Bach interpretálásával érte el.

Halálozás. Földi Antal, a noviszádi „Szloboda” volt bérlője, jelenleg a kikindai „Városi kávéház” társbérlője tragikus körülmények közt szerdán a kikindai kórházban meghalt. Földy feleségétől, kit egy hónappal ezelőtt temettek, tífuszt kapott és minden orvosi segítség dacára nem volt megmenthető. Három leány árvája maradt, kik egy hónapon belül vesztették el mindkét szülőjüket.

A kikindai Szerb nőegylet estélye. A velük kikindai szerb nőegylet Szt. György napján, e hó 6-án rendezte ezidei első estélyét a Nemzeti szálló nagytermében nívós műsorral. A műsora a „Gusle” jól fegyverezett énekkara nyitotta meg, mely több szép számot adott elő Wach Ferenc zenetanár vezetésével. Bájosak voltak az I. és II., valamint a VII. és VIII. osztályos orosz gimnazista lányok, akik szép táncprodukcióikkal, melyek Schmidt Ádám tánctanár tanított be, nagy sikert arattak. Drámai monológot adott elő Pecity Vojislav. Az estély ügyes és körültekintő megrendezéséért, a terem feldíszítéséért, az elért erkölcsi és anyagi sikerért elismerés illeti Ajbáz Zsófia elnököt és dr. Lázity Pálné alelnököt.

Szenzációs műsor a „Balkán Bioszkóp”-ban, Niebelungen, Wagner operája után. A német hősi eposz filmje, Thea von Harban, a Hindu siremlék szerzőjének remekműve 2 részben. I. rész Sigfried, szombaton; vasárnap; II. rész Krimhilda bosszúja, hétfőn, kedden. A német filmművészet oly hatalmas arányokban építette fel ezt a csodás legendát, a fantasztikus világot, melynek emberei Sigfried, Siegelinde, Krimhild Hagan és a többiek, amilyen még a történelmi filmgyártás műhelyéből nem került ki. A filmművészet legkiválóbb alakjai szerepelnek a Niebelungok színlapján, mint Paul Richter, Margarete Schön, Hanna Ralph, Theodor Loos, Bernhard Goetzke, Hanns Albert Schlettow, kik a német színpad diszei. A darab szenzációja többek közt egy 20 méteres sárkány, melynek mechanizmusát 100 ember mozgatta, kit Sigfried a monda szerint megölt, hogy véreből fűrdjék, melytől erejét nyeri. A darabhoz írt eredeti zenekísérettel.

A cukor dragább lett. A helybeli cukorgyár és bizonyára a többi gyár is a cukor árát 25 dinárra emelte, úgy hogy mostan a cukor kristályalapon vagonvételnél Becskerekben 13-90 dinárba kerül. Kocka- és süvegucukrot a szokásos felárral számítják. A határhoz közelebb fekvő helyeken az árak 10, 20 dinárral olcsóbbak, míg messzebb fekvő helyekre az árak éppen így magasabbak.

A kikindai német ifjuság műsoros estélye. Szombaton, e hó 2-án rendezte a kikindai német ifjuság estélyét, amelyen Mayer Jakab két bőhözátát adott elő. Az estély ugyszólván teljes részvételestéssel folyt le.

A Pistolet halála. Beogradból jelentik: „A belügyminisztérium ma rendeletet adott ki, amelyben a Pistolet, vagy másképpen Tiro Mobilnak nevezett szerencsejátékot végérvényesen az egész ország területére betiltotta.

Bali Mihály utóda. Budapestről jelentik, hogy az igazságügyminiszter Bali Mihály hóhér utódaul Gold Károlyt nevezte ki, aki Bali Mihály segédje volt eddig.

Megjavítják a közlekedést.

Büntetik a vonatkéséseket. — Dalmácia felé mérsékelt vitéldij. — Ügyelnek a tisztaságra.

Beograd, máj. 8.

Az új közlekedésügyi miniszter, Radojevit Ante, aki szakember és nagy mértékben igyekszik a közlekedésügyi állapotokat megjavítani, tegnap délután fogadta a sajtó képviselőit, közöttük a „Torontal” beográdi munkatársát és részletesen ismertette előtűk programját.

Minden igykvésem oda irányul, hogy a közlekedést megjavítsam és a háboru előtti nívóra emeljem. Több rendeletet adtam már ki, amelyek úgy hiszem rövid időn belül éreztetni fogják hatásukat. A késéseknek hadat üzentem. Egyik rendeletben utasítom az összes alárendelt közlekedésügyi hatóságokat, hogy a vonatok menetrendszerű indulására és érkezésére különös gondot fordítsanak. Minden késést, amely az öt percet eléri, táviratilag be kell jelenteni a közlekedésügyi minisztériumnak, amely ellenőrt küld ki az ügy kivizsgálására és megbünteti a mulasztókat. A rendre és tisztaságra ugyancsak szigorúan kell ügyelni. A vonat elindulása előtt az állomásfőnököknek végig kell járni a személykocsikat, hogy meggyőződjék, kitisztították-e a vagonokat.

Az adriai vasútra vonatkozólag elmondotta a közlekedésügyi miniszter, hogy a Bleer-pénzcsoport Beogradban időző megbizottaival

erről is volt már szó és a kiküldöttek nem idegenkedtek attól, hogy a vonal befejezését magukra vállalják.

A Pancsevó—Beograd között tervezett hid — folytatta nyilatkozatát — fontos kérdés, amelynek elintézése még hosszú időt fog igénybe venni. A minisztertanács elé még nem terjesztették elő végleges formájában a nagyszabású tervet, annyi azonban máris megállapítható, hogy a hid felépítése fél milliárd dinárba kerül. A vasszerkezetet eredetileg a német jóvátétel terhére akarták megrendelni, később azonban eltekintettek ettől. A jelenlegi terv az, hogy hét és félmillió dollár értékben Angliából rendelnek nyersanyagot, a többi pedig a jóvátétel utján szerzik be.

A közlekedésügyi miniszter nyilatkozott még a vasutasházak építéséről és a spliti kikötő kiépítéséről, majd megemlítette, hogy rövid időn belül palotát vásárolnak, vagy építenek a közlekedésügyi minisztérium hivatalainak elhelyezésére.

Végül elmondotta, hogy a dalmát tengerpart forgalmának fellendítése érdekében javaslatot terjesztett be a minisztertanácsnak, amelyben indítványozta, hogy az Adria-parti helységekbe utazó utasoknak vasúti kedvezményt biztosítsanak.

Kié legyen a vitás délbánsági rét.

Torontalmegye elterjesztése.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Becskerek, máj. 8.

Megírta a „Torontal”, hogy a harmadik, negyedik és ötödik Duna-öblötben fekvő, körülbelül huszonhatezer holdnyi rét vitás tulajdonjogának eldőltségéig a belügyminisztérium demarkációsális vonal meghúzását rendelte el, aminek elvégzésére egy vegyes bizottság szállott ki a színhelyre. A bizottság, amelyben Torontal- és Szerémmegye vezetői, az ügy referensei és az érdekelt községek megbizottai vettek részt, nem tudott eredményes működést kifejteni, mert mindkét részen megmaradtak a vitás rét jogos használatának hangoztatása mellett.

Torontal-Temesmegye vezetősége ma készítette és küldötte el részletes jelentését a tárgyalások lefolyásáról. A bizottság a beszámoló szerint megállapította, hogy a Duna megváltoztatta folyását és új medreidők folyamán beljebb került sze-

rém területre. Ilyenformán bizonyos területen fennáll a szerémségiek legeltetési joga. A Duna folyásának irányváltozása következtében Pancserifig terjed az a rész, amelyre a szerémségiek ideiglenes használatra igényt tarthatnak. A többi terület felett azonban sem tulajdon, sem használati joguk nincsen.

Mindkét részről — mondja a jelentés — lemondottak a demarkációsális vonal meghúzásáról, mert az a jogok feladását jelentené. Ha a belügyminisztérium ezt mégis szükségesnek találná, rendelje el autoritativ.

Rajity Szvetislav alispán a bányászati községek nevében hozzáfűzte a felterjesztéshez, hogy mellőzzék a demarkációsális vonal meghúzását addig, amíg a községeknek a tulajdonjog iránti pöre a kinstárral szemben el nem dől.

* Ügyvédi iroda megnyitás. Dr. Mihajlovity Iván ügyvéd megnyitotta ügyvédi irodáját Novibecsejen.

* 10.000 pár különböző női lenvászoncipő érkezett. Párja 109— dinár. Viszonteladók külön árengedményben részesülnek. „Bata”.

Teljesen ujonnan épülő

modern lakás

(2 szoba, előszoba, konyha, speiz, külön padlás stb.)

3 évre bérbeadó.

A bérletre 20.000 Din azonnal lefizetendő. Cím a „Torontal” kiadóhivatalában.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik szeretett jó férjem

Heinrich Károly

temetésén megjelentek, részvénytulajdonosaikkal, koszorúadómaikkal mértéketlen nagy fájdalommat enyhíteni igyekeztek, különösen a Pleitz-cégnak és megboldegult férjem szaktársainak és szaktársnőinek a küldött koszorúért leghálásabb köszönetet mondok.

Velikibecskerek, 1925 május hó 7.

Özv. Heinrich Károlyné.

Építkeznek a vidék.

Félmillió dináros lakóház épül Velikitorákon.

Becskerek, május 8.

Már május 15-ike felé közeledünk és sehol semmi jele annak, hogy az építkezések megindulnak Becskereken. Mások lépten-nyomon állványok torlaszolták el a járdákat és szorgalmas építőmunkások dolgoztak új épületek emelésén vagy régiak javításán. Ma ritkaság számba megy, ha jelzések tiltják el a járdán való közlekedést és akkor is, kilencvenkilenc esetben csak a legszükségesebb vakolást és festést végzik a munkások. Nagyobb átalakítások, átépítések nem igen történnek, hogy az új építkezésekről ne is szóljunk.

A vidéken már lényegesen kedvezőbb a helyzet. Nemrégiben közzöltünk egy kimutatást, melynek adataiból kiderült, hogy a becskereki járásban harminc új lakóház építésére kértek engedélyt. Ez a szám azóta szinte rohamosan növekedett és tegnapra, alig két hét alatt, negyvenötre szökött fel, ami azt jelenti, hogy csaknem minden napra esik egy-egy építési engedély.

A negyvenöt új épület, főleg kisebb családi ház, amelyet az építkező saját használatára szán. Több jó módu gazda valóságos palotát épít magának, hatalmas termeknek beillő szobákkal, négy-öt szobás lakással. Tegnap nyújtotta be a tervezőket és költségvetést egy velikitoráki földbirtokos, aki saját használatára házat épít, nem kevesebb mint ötszáz ezer dináros költségel-irányzattal.

Sport

A becskereki jogászok és tanárok a footballjátás terén elért eddigi sikereken felbuzdulva elhatározták, hogy újabb mérközést tartanak, mely május 17-én vagy 24-én lesz az Obility-pályán. A mérközés iránt már most nagy az édeklődés.

Bánát bajnokesapata Becskereken. Vasárnap mérközik a Dusan Szilni a Zseljeznicsárokkal. A csapatot nem kell bemutatni a közönségnek. Játékerejéről tanúságot tesz az Obility és a Kadima ellen elért eredménye.

Mozi-átvétel!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Brigadira Risztitya (Aradáci) utca 262 sz. alatt levő „Komedia” mozi teljes egészében a mai napon megvettük, melyet a jövő hét folyamán „Orient-Bioskop” elnevezés alatt, átorganizálva, saját kezelésünkben üzembehelyezünk.

Tudatjuk a n. é. moziátogató közönséggel, hogy folyó hó 9-ikén, szombaton és 10-én, vasárnap még az előző tulajdonosok által hirdetett film marad műsoron, mely után falragaszok és hirdetések útján tudatjuk az új vállalat üzembehelyezését és egyben biztosítjuk a moziátogatókat, hogy az előadások rendszeresen és pontosan folytatódanak a legkiválóbb filmek megválasztásával. Egyben felhívjuk a „Komedia”-mozi hitelezőit, hogy igényeiket a mai naptól számított 8 napon belül annál is inkább jelentsek be, mert a később jelentkezők figyelembe nem vehetők.

Tisztelettel

„Orient film- és mozivállalat”.

CITROËN

automobilok

kizárólagos bánáti képviselője

Berberszki Mita

Velikibecskerek, Kralja Petra trg.

Automobilok raktáron.

Egy jobb leány

9 hó 15-iki belépéssel két éves gyermekhez kerestetik. Bővebb felvilágosítás Pasityeva u. 14. a.

Német és szerb nyelvben perfekt

gyors- és gépirónó

926 azonnal felvétetik.

BRAUN MARCEL, V. Becskerek

Fiatal irodai munkaeerőt,

861 aki a szerb, német és magyar nyelvet bírja, keres nagyobb vállalat. Ajánlatok „Schaffens freudig II—232“ jelige alatt az

INTERREKLAM D. D. ZÁGREB, Strossmayerova 6. cím alá intézendők.

Kertmegnyitás

a „Zöld vadász“-nál!

F. évi május hó 9-én, szombaton este a volt Behring-féle vendéglőben, Knez Miletina (Nicky) utca dísznótoros vacsorával és láncsal egybekötött

kertmegnyitási ünnepély lesz.

Kitünő háziasszony elkészített kolbász- és hurkaételekről, valamint jó és tisztán kezelt italokról gondoskodik és számos látogatást kér

BÁBA JÁNOS vendéglős.

Figyelmes és szolid kiszolgálás!

Minden este egy közkedvelt tamburazenekar játszik.

Heti vagy havi abonnenseket mérsékelt árak mellett vállalok.

941

Ebéd (3 tál étel) 14 dinár.

S. H. Gutmann r.-t. Belišće

bánáti képviselője:

Ifj. KRAUSZ GYULA cég

Velikibecskerek

tisztelettel közli, hogy en gros üzletét

a detail tűzifaüzlettel

kiegészítette. :: :: Ajánl elsőrendű száraz, belišćei

öökkhasáb tűzifát

ölenként 600 dinárért

:: jó ölelésben. ::

A detail árusítás a volt Zadruzna, a

volt Grün-féle telepen és a raktárházi

:: telepen ma kezdetét vette ::

Gözfavágómat üzembe helyeztem. Egy

órán belül a vevő jelenlétében

egy öl fa 100 dinárért

felfűrésztetik és felaprittatik.

Telefonszám 21. :: Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája

Veliki Bečkerek, Običevina (Zapolya) u. 7. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.